

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/93/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3222010034
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3222010034.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Lucie Horvátovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 14. novembra 2022 prejednal odvolanie obžalovaného

D. T.,

nar. XX.XX.XXXX v T. nad T., trvalý pobyt E. T. nad T., toho času vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Ilava,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 3T/8/2022 zo dňa 7. septembra 2022, a takto jednohlasne

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 3T/8/2022 zo dňa 07. septembra 2022 bol obžalovaný D. T. uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho zločinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že od presne nezistenej doby začiatkom októbra 2021 do 08.00 hod. dňa 26.10.2021 v presne nezistených dňoch a časoch v rodinnom dome na M. ulici č. XXX/XX v T. nad T. opakovane znemožňoval voľný pohyb poškodenej svojej starej matke E. T. narodenej v roku XXXX tým spôsobom, že túto proti jej vôli chytal rukami pod pazuchy a dvíhal ju do vzduchu, kde ju niekoľko minút zdvihnutú vo vzduchu točil a pritom jej vulgárne nadával, pričom na jej žiadosti, aby prestal, nereagoval, ktoré konanie vyvrcholilo dňa 26.10.2021 okolo 08.00 hodiny, kedy v kuchyni rodinného domu na M. ulici č. XXX/XX v T. nad T. od chrbta pristúpil k poškodenej E. T., chytal ju pod pazuchy, zdvihol, pritlačil k sebe a vyniesol z kuchyne pred rodinný dom č. XXX/XX na ulicu M. v T. nad T., kde ju rukami držal a ťahal ju, proti čomu sa poškodená bránila kričaním a kopaním.

Bol za to odsúdený podľa § 183 ods. 2 Tr. zákona, § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zákona, § 36 písm. l) Tr. zákona a § 37 písm. m) Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 66 mesiacov nepodmienečne so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Obžalovanému bolo zároveň podľa § 73 ods. 2 písm. a), písm. d) Tr. zákona uložené ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou.

Rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho odvolaním čo do výroku o treste napadol obžalovaný. Z písomného odôvodnenia odvolania vyplýva, že uložený trest nepovažuje za spravodlivý a primeraný.

V úvode namietal, že súd použil ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zákona, hoci vychádzal len z odpisu registra trestov a nezisťoval, či odsúdenie za zločin v trestnej veci Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 2T/37/2010 nie je zahladené. Ďalej poukázal na nízke následky jeho konania voči poškodenej, na vlastné znížené ovládacie a rozpoznávacie schopnosti v čase skutku, a s tým súvisiacu potrebu realizácie ústavného ochranného liečenia. Obžalovaný je názoru, že v jeho prípade bolo dôvodné použiť ustanovenie o mimoriadnom znížení trestu v zmysle § 39 ods. 2 písm. c) Tr. zákona. V závere navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste a vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju znova prejednal a rozhodol.

K napadnutému rozsudku sa vyjadrila aj poškodená E. T., ktorá požiadala odvolací súd, aby jej vnukovi uložil podmienený trest s probačným dohľadom. Od času spáchania skutku sa jej zdravotný stav zhoršil a potrebuje, aby sa obžalovaný o ňu postaral.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní obžalovaného prokurátor krajskej prokuratúry navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné. Obžalovaný na dôvodoch svojho odvolania zotrval. Poškodená žiadala obžalovanému zmierniť trest, a prepustiť ho domov s probačným dohľadom za použitia technických prostriedkov.

Odvolací súd oboznámil pripojený trestný spis Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 2T/37/2010, z ktorého je zrejmé, že trestným rozkazom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 2T/37/2010 zo dňa 15. apríla 2010 bol obžalovaný D. T. uznaný vinným zo spáchania zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c), písm. e) Tr. zákona, za čo bol odsúdený podľa § 194 ods. 3 Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 30 mesiacov s uložením probačného dohľadu nad správaním obvineného v skúšobnej dobe. Zároveň mu bol uložený zákaz požívania alkoholických nápojov a ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 04. mája 2010. Uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 2T/37/2010 zo dňa 31. mája 2011 bolo rozhodnuté o neosvedčení sa obžalovaného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, a že trest odňatia slobody vo výmere 3 roky vykoná. Obžalovaný nastúpil na výkon trestu dňa 08.08.2011 a vykonal ho dňa 08.08.2014. Vo veci nebolo rozhodnuté o zahladení predmetného trestu odňatia slobody.

Zo správy na osobu obžalovaného z aktuálneho výkonu väzby vyplýva, že správanie a vystupovanie obžalovaného nebolo vždy na požadovanej úrovni. Jedenkrát bol disciplinárne potrestaný formou pokarhania za zneužívanie preukazu. Vo vzťahu k iným boli zaznamenané konfliktné situácie. O zaradenie do práce záujem neprejavil. Obžalovaný si len čiastočne plnil základné povinnosti vyplývajúce zo zákona.

Odvolací súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. Vzhľadom k tomu, že obžalovaný spáchanie skutku priznal až v záverečnej fáze trestného konania, okresný súd vykonal dokazovanie vo vzťahu ku všetkým výrokom, t. j. k výroku o vine, o treste aj k ochrannému opatreniu.

Súd prvého stupňa vykonal v predmetnej trestnej veci ohľadom viny všetky do úvahy prichádzajúce dôkazy, tieto aj správne vyhodnotil, a správne ustálil skutkový stav tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozsudku. O vierohodnosti usvedčujúcich dôkazov nemal ani krajský súd žiadne pochybnosti. K výroku o vine súd prvého stupňa dospel po vypočutí svedkyne poškodenej Ml. T., svedkov A. T. a E. R., vypočutí znalca z odvetvia psychológie k vierohodnosti poškodenej a po oboznámení znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie k duševnému stavu obžalovaného. Na základe aj ďalších vo veci vykonaných dôkazov dospel okresný súd k jednoznačnému záveru o vine obžalovaného za žalovaný trestný čin.

Odvolačný súd sa k zisteným skutkovým a právnym záverom súdu prvého stupňa pripája a v celom rozsahu na ne odkazuje, keďže odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08). Prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

K obžalovaným napadnutému výroku o treste je potrebné uviesť, že okresný súd u obžalovaného zohľadnil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zákona a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona. Správne prihliadol na skutočnosť, že obžalovaný bol už v minulosti odsúdený za zločin, a to rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 2T/37/2010 zo dňa 15. apríla 2010, ktoré odsúdenie nie je toho času zahladené. Po úprave trestnej sadzby (§ 38 ods. 5 Tr. zák.) uložil obžalovanému trest odňatia slobody na samej dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby vo výmere 66 mesiacov. Vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný bol v rámci posledných desiatich rokov opakovane podrobovaný priamemu výkonu trestu odňatia slobody za úmyselnú trestnú činnosť, zaradil ho na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom stráženia v súlade s § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona.

K záverom znaleckého posudku znalca z odvetvia psychiatrie, na ktoré obžalovaný v odvolaní poukázal je potrebné uviesť, že hoci bol u neho konštatovaný stav zmenšenej pričetnosti v čase skutku, tento si privodil výlučne sám kombinovanou intoxikáciou alkoholom a psychofarmakami. Alkohol a drogy užíva naďalej vo zvýšenej miere. Zo znaleckého posudku tiež vyplýva, že pobyt obžalovaného na slobode je pre spoločnosť nebezpečný, najmä pre jeho neochotu a neschopnosť abstinovať, čo i s ohľadom na jeho osobnostnú skladbu predstavuje významné riziko hostilných agresívnych prejavov a sklonov najmä ku škode jeho starej mamy a starého otca. Ochranné protitoxikomanické a protialkoholické liečenie bolo u obžalovaného ukladané už v minulosti, avšak bolo neúspešné a neúčinné.

Obžalovaný nemá záujem k vlastnej trestnej činnosti pristupovať kriticky. Ako vyplynulo zo správy o výkone jeho väzby, nedokázal svoje správanie korigovať ani pod dohľadom a aj vo výkone väzby dochádzalo ku konfliktom. V minulosti už bol sedemkrát súdne trestaný, hoci v troch prípadoch sa na neho hľadí ako na netrestaného. Trestnej činnosti sa dopúšťa takmer nepretržite už desať rokov, teda od svojich dvadsiatich rokov veku. V priamom výkone trestu odňatia slobody bol sedemkrát a aktuálne žalovaného skutku sa dopustil len pár dní po prepustení z posledného výkonu trestu. Pozornosť krajského súdu neunikla ani tá skutočnosť, že sa násilnej trestnej činnosti opakovane dopúšťa voči svojej starej matke. Uvedené okolnosti jednoznačne svedčia o ťažšej napraviteľnosti obžalovaného.

Krajský súd mal u obžalovaného preto dôvodné pochybnosti o opodstatnenosti použitia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zákona, t. j. že ku skutku sa priznal a tento úprimne oľutoval, a to vzhľadom k jeho postoju k vlastnej trestnej činnosti počas celého prípravného konania aj v konaní pred súdom. Nedošlo k jeho úprimnému oľutovaniu spáchaného skutku, keď neexistujú žiadne indície o tom, že by sa svojej starej matke čo i len ospravedlnil. Tomuto nasvedčuje aj jeho správanie na verejnom zasadnutí pred krajským súdom, kedy neprejavil ani len náznak ľútosť nad svojím konaním.

Uvedené však nemohlo byť zmenené z dôvodu absencie odvolania prokurátora, nakoľko by išlo o zmenu v neprospech obžalovaného smerujúcu k ešte prísnejšiemu trestu. Krajský súd však už vo viacerých svojich rozhodnutiach judikoval, že pri mnohonásobnej opakovanej súdnej trestnosti spravidla vierohodnosť úprimného oľutovania je spochybnená.

Uložený trest odňatia slobody súdom prvého stupňa sa tak s poukazom na vyššie uvedené javí najmä ako nevyhnutný na ochranu poškodenej aj celej spoločnosti. Kedy je potrebné zdôrazniť, že vzhľadom na závery znaleckého posudku znalca z odvetvia psychológie má poškodená na obžalovaného výrazne nekritický pohľad. Snaží sa ho chrániť, zmierniť jeho problematické správanie, čo je motivované aj vlastnou potrebou, aby sa o ňu vnuk postaral. Zo spisového materiálu však vyplynulo, že obžalovaný starým rodičom nielenže nepomáhal, ale sa dlhodobo voči starým rodičom správal neprípustne, zhoršujúc tým ich zdravotný stav.

Zároveň uložený trest zohľadňuje osobu obžalovaného, celkové okolnosti prípadu, charakter trestnej činnosti kladenej mu za vinu, zásady generálnej a individuálnej prevencie, teda je v súlade so zásadami na ukládanie trestov uvedenými v ustanovení § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zákona. Ako taký je tento trest

vyslovene potrebný na nápravu a prevýchovu obžalovaného, keďže v minulosti mu uložené tresty pri jeho náprave zlyhali.

Okresný súd tiež správne rozhodol, keď uložil obžalovanému ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou, ktoré navrhoval znalec - psychiater ako v podstate jedinú nádej reštrukturalizácie jeho osobnosti.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti toho uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.